

Væsen, der skylder ham Tak for et potenseret Liv i denne Periode, om Livet saa end senere, netop derigennem, styrter hende i Lidelser og Ydmygelser.

Som en af Undtagelserne fra denne Betragtningssmaaade kan nævnes J. P. Jacobsens *Marie Grubbe*. Underligt nok anses imidlertid netop Marie Grubbe for en Erotikens Repræsentant, og dog har Jacobsen i hende beskrevet en Kvinde, der er besjælet af en Ide, som hun Livet igennem forfølger, og som stiller hende højt over den almindelige Erotiks Sfære. Det er denne Ide, der som en rød Traad gaar gennem Bogen og væsenligt adskiller den fra Jacobsens senere Produktion, set fra Kvindens Standpunkt. Marie Grubbe fordrer sin Ret, hun bøjer sig ikke for Manden som saadan, men kun for de Egenskaber, der i hine uciviliserede Tider gjorde Manden til Kvindens Overhoved. Hendes Higen gælder sandt Mod og mandig Kraft, legemlig og aandelig. Hendes første varme ideale Sværmeri slaas ynkeligt til Jorden, da hun overværer sin Helts Jammerlighed i Dødsøjeblikket. Hun føler ingen Forpligtelse til ydmygt at bøje sig, naar hendes berettigede Fordringer overtrædes. I et Raseri, som hun selv næppe klart forstaar, griber hun til Kniven over for sin Mand, da han med Letfærd og Ligegegladhed nærmer sig hende, der i Længsel, med Alvor og Savn, har imødeset dette Øjeblik, der genforener dem efter en længere Adskillelse. Det er et mesterligt Træk af Jacobsen saaledes, uden Forklaring, at fremstille hendes uvilkaarlige Forbitrelse, hende selv saa uforstaaelig, ung og ukyndig som hun er, at hun bagefter ræddes over sin Handling.

Senere ser vi hende i Norge, i den krænkedes Hustruværdighed, urokkelig bestemt paa ikke at ville overse eller finde sig i uværdig Tilsidesættelse. Hendes Livs Længsel er en Mand, en mandig Mand, og den, der ligger under for en Karen Fiols Fristelser, er ikke mandig, men slet og ret dyrisk, han er ikke Herre over sig selv og har derfor ingen Ret til at være Herre over en Kvinde. Saa drager hun da bort, fulgt af sin Længsel efter det Mandighedens Ideal, igennem hvilket hun kan finde sin Plads i Livet, den Plads, som i de Tider og tildels endnu kun er Kvinden forbeholdt gennem Manden. Atter og atter skuffes hun og vaagner til Kval og Selvforagt, der sløver hende ind i et Ægteskab uden